

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Αθήνα 29 Απριλίου 1997

Πρόταση - Σχέδιο για την Διεξαγωγή του Κοινωνικού Διαλόγου

1. ΕΝΑΡΞΗ - ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

α. Πρόσκληση Ολομέλειας

Η πρώτη συνεδρίαση καλείται από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας, Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως το τέλος του πρώτου δεκαημέρου του Μαΐου.

Καλούνται οι 18 φορείς προς τους οποίους απευθύνουμε την αρχική επιστολή με το πλαίσιο των 19 σημείων.

β. Έναρξη

Την έναρξη της πρώτης συνεδρίασης της Ολομέλειας, κηρύσσει ο Πρωθυπουργός. 6 7

Στη συνέχεια -και μετά την αποχώρησή του- παίρνονται οι αποφάσεις επί της Ημερήσιας Διάταξης και της Διαδικασίας του Διαλόγου. Στη συνεδρίαση της Ολομέλειας (όπως και στις επόμενες) προεδρεύει ένας εκ των παρισταμένων Υπουργών (κατά την τάξη του Υπουργικού Συμβουλίου).

γ. Ημερήσια Διάταξη

Η Κυβέρνηση ζητά τις παρατηρήσεις των συμμετεχόντων φορέων επί του προταθέντος πλαισίου των 19 σημείων.

Όλες οι πρόσθετες προτάσεις μπορούν να γίνουν αποδεκτές εφ' όσον εντάσσονται στο τρίπτυχο Ανάπτυξη - Ανταγωνιστικότητα - Απασχόληση.

Για τον λόγο αυτό γίνεται εξ αρχής σαφές πως θα υπάρξει χωριστή διαδικασία διαλόγου για την Κοινωνική Ασφάλιση, αλλά και για τα θέματα Παιδείας, Υγείας, Αγροτικής Πολιτικής. (Καλό θα είναι μάλιστα να προχωρήσουμε και στην οργάνωση του Κ.Δ. για τα θέματα αυτά).

Οι παρατηρήσεις των φορέων καταγράφονται, αλλά ζητείται και σχετική γραπτή πρόταση.

Το κλιμάκιο των Υπουργών έχει την τελική ευθύνη για την διαμόρφωση της τελικής ημερησίας διάταξης και την γνωστοποίησή της στους φορείς.

δ. Οριστικός κατάλογος συμμετεχόντων

Γίνονται δεκτές τυχόν ουσιαστικές και αιτιολογημένες προτάσεις για την διεύρυνση της Ολομέλειας. Για να περιορισθούν οι διαστάσεις αυτής της «διεύρυνσης», μπορεί να προβλεφθεί η συμμετοχή ορισμένων φορέων μόνο κατά την συζήτηση «κεφαλαίων» που τους αφορούν άμεσα (π.χ. συμμετοχή ΟΤΟΕ στην συζήτηση για το πιστωτικό σύστημα).

ε. Χρονοδιάγραμμα

Η διαδικασία της συζήτησης στην «Ολομέλεια» μπορεί να έχει ολοκληρωθεί ως το τέλος του Σεπτεμβρίου.

Στην συνέχεια και μέχρι το τέλος Οκτωβρίου θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η τελική γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΟΚΕ).

Το δύμηνο Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου θα ληφθούν οι απαιτούμενες κυβερνητικές αποφάσεις.

j

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

α. Ολομέλεια - Αποφάσεις

Ο Κ.Δ. θα προχωρήσει με βάση την «Ολομέλεια» όπου συμμετέχουν όλοι οι φορείς.

Εκεί θα συζητιούνται κατά ομάδες (Εργασίας) τα σημεία του πλαισίου και θα καταγράφονται συμφωνίες, προσεγγίσεις και διαφωνίες.

Σε ότι αφορά την κατάληξη του Κ.Δ. πρέπει από την αρχή να καθορίσουμε τρεις κατηγορίες:

- I. Κοινά αποδεκτές θέσεις (ομοφωνία)
- II. Θέσεις ευρύτατης αποδοχής, με καταγραφή της μειωηφούσας άποψης.
- III. Θέσεις όπου δεν υπάρχει ευρεία αποδοχή ή συναντούν την διαφωνία πολλών μεγάλων οργανώσεων (οπότε καταγράφονται όλες οι απόψεις).

β. Συντονιστική Γραμματεία

Η σωστή προετοιμασία της συζήτησης στις Ολομέλειες, είναι προϋπόθεση για την επιτυχία του Κοινωνικού Διαλόγου.

Πρέπει επομένως να έχει προηγηθεί:

- η κατάλληλη ανάλυση - αιτιολόγηση των «στόχων» και η κατανόησή τους από τους φορείς
- η τεκμηρίωση των προτάσεων σε σχέση με τους επιδιωκόμενους στόχους
- η αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων για την εξομάλυνση τυχόν ισχυρών αντιθέσεων
- η δημιουργία θετικού κλίματος για την επίτευξη συναινέσεων στην Ολομέλεια.

Για τον λόγο αυτό προτείνεται η σύσταση μιας 9μελούς Συντονιστικής Γραμματείας η οποία θα αποτελείται από:

- * 3 εκπροσώπους της Κυβέρνησης
- * 2 εκπροσώπους εργοδοτικών οργανώσεων (ΣΕΒ και 1 ακόμη)
- * 2 εκπροσώπους εργατικών οργανώσεων (ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ)
- * 1 εκπρόσωπο της ΟΚΕ
- * 1 εκπρόσωπο των υπολοίπων φορέων (πχ, ΠΑΣΕΓΕΣ ή ΚΕΔΚΕ)

Έργο της Συντονιστικής Γραμματείας (Σ.Γ.) θα είναι αποκλειστικά η προετοιμασία της Ολομέλειας, με βάση τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω.

Η Σ.Γ. δεν θα προβαίνει σε ανακοινώσεις ή δημόσιες εκτιμήσεις, είναι καθαρά όργανο «εσωτερικής» διαδικασίας.

Η Σ.Γ. θα επικουρείται στο έργο της από ομάδες εργασίας εμπειρογνώμωνων για κάθε ενότητα θεμάτων που συζητείται. Τους εμπειρογνώμονες ορίζουν από κοινού το κυβερνητικό κλιμάκιο και οι φορείς που εκπροσωπούνται στην Σ.Γ..

γ) Δομή Στήριξης

Η διαδικασία της Ολομέλειας και της Συντονιστικής Γραμματείας πρέπει να υποστηριχθεί και από μια στοιχειώδη Δομή Στήριξης (Γραμματείες- Γραφεία- FAX- τηλέφωνα- αρχεία κλπ).

Τον ρόλο αυτό θα μπορούσε ίσως να αναλάβει το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας.

δ) Ειδική Σημείωση

Ο ρόλος της ΟΚΕ στην προτεινόμενη διαδικασία παραμένει ιδιαίτερα σημαντικός. Η ΟΚΕ μετέχει στο σύνολο της διαδικασίας. Καλείται επίσης μετά το πέρας των εργασιών της Ολομέλειας να εκφράσει τις θέσεις- προτάσεις της για το σύνολο των θεμάτων που συζητήθηκαν και να προχωρήσει αν χρειαστεί σε σύνθεση των επιμέρους απόψεων

ε) Ολοκλήρωση του διαλόγου

I. Το πόρισμα της ΟΚΕ συζητείται σε πρό Ημερησίας Διάταξης συζήτηση στην Βουλή

II. Νομοθετικές πρωτοβουλίες με βάση τις κατευθύνσεις του Κ.Δ

III. Συλλογικές Συμβάσεις με βάση τις ίδιες κατευθύνσεις.

3. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΜΑΣ

Για την επιτυχία του όλου εγχειρήματος απαραίτητο είναι να καταλήξουμε «εσωτερικά» το ταχύτερο στις:

α. ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ που θα προβάλλουμε κατά σημείο (εκ των 19) και σε πιθανές εναλλακτικές λύσεις.

β. ΘΕΣΕΙΣ που εκτιμούμε ότι αποτελούν το «ελάχιστο πλαίσιο» που θέλουμε να εξασφαλίσει τουλάχιστον την ευρύτερη Συναίνεση της Ολομέλειας και να αποτελεί ΘΕΤΙΚΗ ΚΑΤΑΛΗΞΗ της διαδικασίας του Κ.Δ.

Το έργο αυτό μπορεί να προετοιμαστεί από την Μικτή επιτροπή Κόμματος-Κυβέρνησης (με συμμετοχή του Οικονομικού Συμβούλου του Πρωθυπουργού) - Διαρκής Κοινολ. Εω. Κοινωνικών Υποθέσεων }

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ζητήματα Επικοινωνιακής Πολιτικής που συνδέονται με τον Κ.Δ.

Α. Με βάση τις ομιλίες του Πρωθυπουργού προς τα συνδικαλιστικά στελέχη, αλλά και προς τους οικονομικούς παράγοντες (συνέδριο Economist) , μπορούμε να σχεδιάσουμε μια επικοινωνιακή πολιτική στήριξης της προσπάθειάς μας.

Η πολιτική αυτή μπορεί να περιλαμβάνει 10 σημεία. Συγκεκριμένα μπορεί ΝΑ:

1) Δίνει το πολιτικό-ιδεολογικό της προσπάθειάς μας. Την «ισχυρή Ελλάδα του 21ου αιώνα» και την συμμετοχή μας στην ΟΝΕ με ενωμένη και αλληλέγγυα την κοινωνία μας.

2) Προβάλλει τον Κ.Δ. ως βάση για μια «ΝΕΑ ΣΥΝΘΗΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ» για την προώθηση του τρίπτυχου Ανάπτυξη-Ανταγωνιστικότητα-Απασχόληση.

3) Αναδεικνύει τους 3 άξονες του «τρίπτυχου» και την αναγκαία αλληλεξάρτησή τους.

4) Τονίζει την διάκριση της θέσης μας για «ΝΕΑ ΡΥΘΜΙΣΗ» στις εργασιακές σχέσεις και «ΝΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ» (όσον αφορά την κοινωνική πολιτική), από την νεοφιλελεύθερη πολιτική της απορρύθμισης και των ανεξέλεγκτων δυνάμεων της αγοράς.

5) Ενισχύει τον αναγκαίο και δημιουργικό χαρακτήρα των αλλαγών, έναντι των αδιεξόδων της συντήρησης και της αδράνειας.

6) Εκφράζει την θέλησή μας για ένα ανοιχτό και ειλικρινή Κ.Δ. χωρίς τετελεσμένα.

7) Αποκαθιστά την σχέση ισορροπίας μεταξύ του «τι θέλουμε» και τι «προσφέρουμε»

8) Απαντά στην «Αποχή» και θα θυμίζει ότι ο Κ.Δ. έρχεται ως τολμηρή κυβερνητική πρωτοβουλία να υλοποιήσει ένα πολύχρονο αίτημα των κοινωνικών φορέων.

9) Συμβάλλει στην ανάδειξη του Κ.Δ. ως μέσο για το νέο μοντέλλο διακυβέρνησης της χώρας που προωθούμε.

και

10) Ενημερώνεται για το αποτέλεσμα ανάλογων προσπαθειών που έχουν γίνει σ' όλες τις χώρες της Δ. Ευρώπης (αρχής γενομένης από Ισπανία-Ιρλανδία-Ολλανδία)

β) Ειδική προσοχή πρέπει να δοθεί - με δεδομένη την σχέση εξάρτησης μεταξύ πολιτικών κομμάτων και φορέων- στην τακτική μας απέναντι ειδικά στην Ν.Δ. και τον ΣΥΝ.

Κύριο ζήτημα: Να θέσουμε τα κόμματα αυτά προ των δικών τους ευθυνών για την χώρα και την κοινωνία, σε σχέση με την ουσία των θεμάτων που ασχολείται ο Κ.Δ. (και κύρια εκείνο της απασχόλησης).

Η προβολή της αναγκαιότητας και του περιεχομένου των αλλαγών και η συνάρτησή τους με το μέλλον της χώρας-και μάλιστα μέσω του διαλόγου- θα συναντήσει την θετική αντίδραση πολλών δυνάμεων έξω από το ΠΑΣΟΚ.

Πρέπει βέβαια να προσέξουμε να μην γίνουν λάθη διαδικασίας που θα ενισχύσουν κομματικές λογικές περί «αποχωρήσεων».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΚΟΜΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟ

α) Θα είχε ιδιαίτερα μεγάλο και θετικό αποτέλεσμα μια αναλυτική αναφορά του Προέδρου και Πρωθυπουργού προς την Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ, αλλά και προς τα στελέχη των Ν.Ε., για τα θέματα του Κ.Δ. και την πολιτική σημασία της.

β) Σ' όλη την διάρκεια του εγχειρήματος- και όταν ο Πρωθυπουργός το εκτιμά- το Μικτό όργανο κυβέρνησης-κόμματος (11μελές) θα συνέρχεται για να συζητά πολιτικά τις εξελίξεις και να εξασφαλίζει το συντονισμό με το Κόμμα και την Κοινοβουλευτική Ομάδα. Για τον λόγο αυτό μπορεί να διευρυνθεί με τον Γραμματέα της Κ.Ο. και τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

γ) Σε συνεννόηση με τον Γραμματέα της Κ.Ε. θα βοηθούσε ιδιαίτερα να προχωρήσουμε εντός του Μαΐου σε:

- έκδοση εγκυκλίου στο κόμμα για την πολιτική σημασία και τα ιδεολογικά χαρακτηριστικά του Κ.Δ.

- Συζήτηση με τους υπεύθυνους των κλιμακίων της Κ.Ε. κατά Νομό για την σύνδεση της προσπάθειας αυτής με την Ανασυγκρότηση, μέσω και ΕΙΔΙΚΩΝ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ (μία ανά Νομό) με την παρουσία και κυβερνητικών-κομματικών στελεχών.

- Ειδική συζήτηση του κλιμακίου των Υπουργών με τον διευρυμένο Κ.Τ.Ε.

- Συνεδρίαση με την παρουσία κλιμακίου του Ε.Γ. και Υπουργών της Ολομέλειας του Τομέα Συνδικαλιστικού με θέμα τον Κ.Δ. και το περιεχόμενό του

δ) Τέλος το θέμα του Κ.Δ. θα πρέπει να απασχολήσει και την ειδική Σύνοδο της Κ.Ε. για την «Οικονομία και την Ανάπτυξη» η οποία προετοιμάζεται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ Κ.Δ. ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

Η Συμφωνία επήλθε μετά από προεργασία ενός έτους και έντονων διαπραγματεύσεων το τελευταίο τρίμηνο, χωρίς καμία επέμβαση της Κυβέρνησης. Η Κυβέρνηση όμως παρουσίασε σχέδιο σταθεροποίησης της οικονομίας για το διάστημα 1997-2000 με βασικές παραμέτρους

* ετήσιο πληθωρισμό τον Απρίλιο του 1997 κάτω του 2%

* ετήσια αύξηση του ΑΕΠ 3.2%

* μείωση του ελλείμματος ως ποσοστό του ΑΕΠ από 3% το 1997 σε 1.6%

* μείωση του χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ από 68.2% το 1997 σε 65.3% το 2000.

Σύμφωνα με αυτές τις προβλέψεις θα δημιουργηθούν ένα εκατ. νέες θέσεις εργασίας άνευ περιορισμού των κοινωνικών εισφορών η των επενδύσεων.

Στην συμφωνία που επετεύχθη στις 9 Απριλίου 1997 προβλέπονται σε γενικές γραμμές τα ακόλουθα.

1) Νέες συμβάσεις αορίστου χρόνου. Προορίζονται για νέους με ειδικές δυσκολίες ένταξης τους στην αγορά εργασίας, με μειωμένο κόστος αποζημίωσης κατά την απόλυση.

2) Αποζημίωση βάσιμης απολύσεως 20 ημερομισθίων σε συμβάσεις αορίστου χρόνου και 45 ημερομισθίων σε αναιτιολόγητες πειθαρχικές απολύσεις.

3) Τροποποιείται η Εργατική Νομοθεσία για ελαστικότερες αιτίες απόλυσης.

4) Μείωση συμβάσεων για την δημιουργία νέας δραστηριότητας.

5) Συνδικαλιστικός Έλεγχος σε ατομικές απολύσεις.

6) Εκσυγχρονισμός και αναδιάρθρωση των ΣΣΕ.

7) Διαπραγμάτευση μείωσης του χρόνου εργασίας από τις ΣΣΕ.

Η Κυβέρνηση θα αρχίσει να θέτει σε εφαρμογή τις διαδικασίες προκειμένου να προσαρμοσθεί η ήδη υπάρχουσα νομοθεσία στα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων.

Τέλος, το Υπουργείο Εργασίας μελετά με το Υπουργείο Οικονομίας, κίνητρα και φορολογικές μειώσεις για να παροτρύνει τις μόνιμες συμβάσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ Κ.Δ. ΣΤΗΝ ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Σε γενικές γραμμές έχει γίνει πολύ ουσιαστική δουλειά, που βρίσκεται πολύ κοντά στις δικές μας προτάσεις. Ξεκίνησαν στις 23 Οκτωβρίου 1996 και το τελικό κείμενο εκδόθηκε τον Δεκέμβριο 1996 (συνολικός χρόνος Διαλόγου 2 μήνες). Συμμετείχαν 19 οργανώσεις (από το φάσμα πού και εμείς καλέσαμε για διάλογο).

Σε όλο το φάσμα των συμπερασμάτων αντιμετωπίστηκαν τα ακόλουθα θέματα.

- διεθνής ανταγωνισμός
- κοινωνία της πληροφορικής
- τεχνολογική πρόοδος
- διαπραγματεύσεις παγκοσμίου εμπορίου
- δρομολογηθείσες μεταρρυθμίσεις στην Γεωργία
- ONE
- διεύρυνση Ε.Ε.

Η έναρξη ισχύος της Συμφωνίας ορίζεται από την ημερομηνία εκπνοής της ΣΣΕ πού ισχύει σήμερα, έχει διάρκεια 39 μηνών και περιλαμβάνει.

Βασικές Μισθολογικές Αυξήσεις (ΕΓΣΣΕ)

- 2.50% του βασικού μισθού, τους 12 πρώτους μήνες της Συμφωνίας
- 2.25% του βασικού μισθού, τους 12 επόμενους μήνες της Συμφωνίας
- 1.50% του βασικού μισθού, τους 9 επόμενους μήνες της Συμφωνίας
- 1.00% του βασικού μισθού, τους 6 τελευταίους μήνες της Συμφωνίας

Επιπρόσθετες Αυξήσεις (Κλαδικές η Επιχειρησιακές ΣΣΕ)

- δεν μπορούν να ισχύσουν πριν την παρέλευση δωδεκαμήνου από την ισχύ της Συμφωνίας
- δεν μπορούν να υπερβούν το 2% πάνω από τις βασικές αυξήσεις

Στην Συμφωνία περιλαμβάνονται επίσης δεσμεύσεις για αλλαγές στους Τομείς Συντάξεων και Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης των Ασφαλιστικών Ταμείων, με πρόβλεψη για μελλοντική Συμφωνία πού μπορεί να είναι διάρκειας μεγαλύτερης από αυτή την Συμφωνία.

Σημαντική αναφορά θεωρείται η προσπάθεια για διατήρηση της εργασιακής ειρήνης με υποχρεωτική διαιτησία σε περίπτωση διαφωνιών και απαγόρευση απεργιών και μονομερών εργοδοτικών αποφάσεων. Συμφωνήθηκε επίσης ότι δεν θα υπάρξουν απαιτήσεις για αυξήσεις του κόστους εκτός των συμφωνηθέντων.